Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

28 päivänä tammikuuta 2016*

Julkiset palveluhankinnat — Tarjouspyyntömenettely — Operatiivinen tekninen apu maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuusverkoston perustamista ja hallinnointia varten — Tarjoajan tarjouksen hylkääminen — Toisen tarjoajan valinta hankintasopimuksen sopimuspuoleksi — Poikkeuksellisen alhainen tarjous — Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu

Asiassa T-570/13,

Agriconsulting Europe SA, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajanaan asianajaja R. Sciaudone,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään L. Cappelletti ja L. Di Paolo,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii korvausta vahingoista, joita se väittää kärsineensä komission väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista tarjouspyyntömenettelyssä, jossa oli kyse ”maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuusverkoston perustamisesta” (AGRI-2012-EIP-01),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Frimodt Nielsen sekä tuomarit F. Dehousse (esittelevä tuomari) ja A. M. Collins,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Grzegorczyk,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.7.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

tuomion

Asian tausta

1 Euroopan komissio aloitti Euroopan unionin virallisen lehden lisäosassa (EUVL 2012/S 61-150-249926) 7.8.2012 julkaistulla hankintailmoituksella tarjouspyyntömenettelyn, jonka viitenumero on AGRI-2012-EIP-01 ja joka koskee maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuusverkoston perustamista (jäljempänä tarjouspyyntömenettely).

2 Tarjouspyyntöasiakirjojen 1 kohdan mukaisesti sopimuspuoleksi valitun tehtävänä oli osallistua sellaisen kumppanuusverkoston perustamiseen ja hallinnointiin, jonka jäsenet ovat ja jonka jäseniksi halutaan toimijoita, jotka ovat tekemisissä maatalouden alan innovaatioiden ja innovatiivisten toimintamuotojen kanssa, kuten maanviljelijöitä, tutkijoita, konsultteja, yrityksiä, hallituksista riippumattomia järjestöjä, kuluttajia ja julkisen sektorin elimiä. Sopimuspuoleksi valitun vastuulla oli perustaa verkosto, johon kuuluu yhtäältä henkilöstö, jonka sopimuspuoleksi valittu on määrännyt suorittamaan hankintailmoituksessa mainittuja tehtäviä, ja toisaalta fyysinen paikka, jossa tämä henkilöstö työskentelee ja tarjoaa palveluitaan (jäljempänä infopiste), ja hallinnoida tätä verkostoa.

3 Sopimuspuoleksi valitun tehtävät määriteltiin tarjouspyyntöasiakirjojen 2 kohdassa. Ne jaettiin yhdeksään pääasialliseen tehtävään, jotka ovat ensimmäiseksi tehtäviin määrätyn henkilöstön ja infopisteen hoito, toiseksi kumppanuusverkoston työskentelyn ohjaaminen, kolmanneksi verkostoituminen ja viestintävälineiden kehittäminen, neljänneksi täydellisen tietopankin päivittäminen ja ylläpito, viidenneksi ulkopuolisten asiantuntijoiden luettelon ylläpito, kuudenneksi koordinoinnin ja tietojenvaihtamisen toteuttaminen, seitsemänneksi tutkimustarpeiden kartoittaminen sidosryhmiltä, kahdeksanneksi vuosittaisen työskentelyohjelman kehittäminen ja yhdeksänneksi arkistointi, luetteloinnin hallinnointi ja asiakirjojen ja tietojen tallentaminen. Tarjouspyyntöasiakirjoissa mainittiin pääasiallisten tehtävien suorittamiseen tarvittavan henkilöstön vähimmäismäärät siten, että tehtävien toteuttamiseen osallistuvia työntekijöitä oli oltava vähintään kymmenen ”kokoaikaista työntekijää vastaavaa” henkilöä, joista vähintään kuuden oli oltava vakituisia työntekijöitä.

4 Lisäksi tarjouspyyntöasiakirjoissa mainittiin 27 lisätehtävää, jotka oli tarkoitus toteuttaa komission vuosittain tekemästä pyynnöstä siten, että vuosittain toteutettaisiin vähintään kolme ja enintään kymmenen tehtävää, ja että ainakin lisätehtävien nrot 24, 26 ja 27 suorittamista pyydettäisiin ensimmäisen vuoden aikana. Lisätehtäviin kuului ajatushautomoiden eli erityisesti eurooppalaista innovaatiosuunnitelmaa koskevia kysymyksiä tarkastelevien ja niistä keskustelevien asiantuntijaryhmien järjestäminen (lisätehtävät nrot 1–6), täydentävien työpajojen järjestäminen (lisätehtävät nrot 7–9), ”kentällä” pidettävien tapahtumapäivien järjestäminen (lisätehtävät nrot 10–13), täydentävien seminaarien järjestäminen (lisätehtävät nrot 14–17), toimijaryhmien työn arvioiminen (lisätehtävät nrot 18–20), konferenssien järjestäminen (lisätehtävä nro 21), ajatushautomoiden, työpajojen ja seminaarien osallistujien matkojen ja majoituksen järjestäminen (lisätehtävä nro 22), tehtävien toteuttaminen jäsenvaltioissa (lisätehtävä nro 23), asiantuntijoiden luettelon perustaminen (lisätehtävä nro 24), infopisteen sulkeminen (lisätehtävä nro 25), infopisteen perustaminen (lisätehtävä nro 26) ja kaikkien tietopankin perustamista varten merkityksellisten hankkeiden kartoittaminen (lisätehtävä nro 27).

5 Tarjouspyyntöasiakirjojen määräysten mukaisesti sopimuspuoleksi valitun oli myös varauduttava riittävään määrään työntekijöitä, jotta pääasiallisten tehtävien lisäksi tehtävien pariin määrätyt työntekijät voivat suorittaa lisätehtäviin nrot 24 ja 27 kuuluvat tehtävät, jotka oli tarkoitus suorittaa sopimuksen ensimmäisen voimassaolovuoden aikana.

6 Tarjouspyyntöasiakirjojen 6 kohdan mukaan sopimus tehtiin kymmeneksi kuukaudeksi, ja se oli mahdollista uusia enintään 12 kuukaudeksi. Siinä määrättiin kokonaismäärärahoista, jotka ovat enintään 2 500 000 euroa vuodessa pääasiallisten tehtävien ja lisätehtävien yhteistä täytäntöönpanoa varten ja joista vuosittain voidaan käyttää enintään 1 400 000 euroa pääasiallisia tehtäviä varten ja 1 500 000 euroa lisätehtäviä varten.

7 Tarjouspyyntöasiakirjojen 7.5 kohdan mukaan hankintamenettelyyn kuului ensimmäiseksi vaihe, jossa tarjoukset tarkasteltiin poissulkemisperusteiden perusteella, jonka jälkeen ne tarkasteltiin valintaperusteiden perusteella, toiseksi vaihe, jossa tarjoukset arvioitiin sopimuksen tekoperusteiden (jäljempänä ”peruste”) perusteella (laadun ja hinnan arviointi), ja kolmanneksi vaihe, jossa hankintasopimuksen sopimuspuoli valitaan kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta koskevan arviointiperusteen perusteella. Komission soveltamat poissulkemis-, valinta- ja perusteet mainittiin tarjouspyyntöasiakirjojen 9 kohdassa.

8 Komissio vastaanotti viisi tarjousta, kantajan tarjous mukaan lukien. Kaikki tarjouksen tekijät läpäisivät tarjouspyyntömenettelyn ensimmäisen vaiheen, jossa tarjoukset tarkasteltiin poissulkemis- ja valintaperusteiden perusteella, ja ne etenivät menettelyn toiseen vaiheeseen, jossa tarjoukset arvioitiin seuraavien neljän perusteen perusteella:

— peruste nro 1: tieteen ja käytännön välinen yhteys

— peruste nro 2: pääasiallisten tehtävien ja lisätehtävien suorittamista koskeva lähestymistapa

— peruste nro 3: tehtävien järjestäminen käytännössä

— peruste nro 4: Brysseliin (Belgia) sijoittautuvan infopisteen perustamista koskevat ehdotukset.

9 Menettelyn toisessa vaiheessa vain kaksi tarjoajaa eli kantaja ja Vlaamse Landmaatschappij (jäljempänä VLM) saivat tarjouspyyntöasiakirjoissa perusteita varten edellytetyn vähimmäisarvosanan. Nämä kaksi tarjoajaa etenivät siis vaiheeseen, jossa arvioitiin niiden tarjoamat hinnat; kantajan tarjouksen hinta oli 1 320 112,63 euroa ja VLM:n tarjouksen hinta oli 2 316 124,83 euroa.

10 Arviointikomitean 20.11.2012 pitämän kokouksen pöytäkirjasta käy ilmi, että kantaja luokiteltiin ensimmäiselle sijalle ja että koska arviointikomitealla oli epäilyjä siitä, että kantajan tarjous oli poikkeuksellisen alhainen, se päätti pyytää kantajalta tietoja lisätehtävien hinnoista.

11 Komissio ilmoitti kantajalle 22.11.2012 päivätyllä kirjeellä, että arviointikomitea oli katsonut, että lisätehtäville ilmoitetut hinnat olivat poikkeuksellisen alhaiset. Se pyysi kantajalta yksityiskohtaisia selityksiä lisätehtävien nrot 1–21 ja 25 osalta ehdotettujen hintojen laskutavasta ja totesi, että kantajan tarjous saatettiin hylätä, jos selitykset eivät olisi vakuuttavia.

12 Kantaja vastasi komission tietopyyntöön 29.11.2012 päivätyllä kirjeellä, jossa se esitti yleisluonteisia selityksiä ja luettelon kustannuksista, joiden avulla sen lisätehtäviä varten tarjoamat hinnat oli muodostettu.

13 Kantajan tarjouksen arvioinnista 19.12.2012 laaditusta lopullisesta pöytäkirjasta käy ilmi, että arviointikomitea tarkasteli kantajan selitykset ja muun muassa totesi, että pääasiallisten tehtävien ja lisätehtävien välillä oli ristikkäisiä työpaikkoja, jotka eivät olleet tarjouspyyntöasiakirjoissa asetettujen vaatimusten mukaisia. Arviointikomitea siis muutti kantajan tarjoukselle perusteen nro 3 osalta annettua arvosanaa, jota laskettiin 11,8 pisteestä 7 pisteeseen, kun vaadittu vähimmäisarvosana on 7,5 pistettä 15:stä. Arviointikomitea siis päätti arviointinsa vahvistamalla yhtäältä kantansa, jonka mukaan kantajan tarjous oli sen mukaan poikkeuksellisen alhainen, ja toteamalla toisaalta, että kantajan

toimittamien uusien tietojen mukaan sen tarjous ei enää saavuttanut tarjouspyyntöasiakirjoissa vaadittua vähimmäisarvosanaa perusteen nro 3 osalta. Näin ollen arviointikomitea suositteli, että sopimuspuoleksi valitaan VLM.

14 Komissio ilmoitti kantajalle 25.3.2013 päivätyllä kirjeellä, ettei sen tarjousta ollut hyväksytty, koska se ei ollut saavuttanut vaadittua vähimmäisarvosanaa perusteen nro 3 osalta ja koska sitä oli pidetty poikkeuksellisen alhaisena tiettyjen lisätehtävien suorittamiselle tarjottujen hintojen osalta. Komissio päätti samana päivänä, että hankintasopimuksen sopimuspuoleksi valitaan VLM.

15 Kantaja pyysi 26.3.2013 päivätyllä kirjeellä saada tietää sopimuspuoleksi valitun nimen ja sen tarjouksen ominaisuudet ja edut. Komissio toimitti sille nämä tiedot 27.3.2013 päivätyllä kirjeellä.

16 Kantaja pyysi komissiolta 29.3.2013 päivätyllä kirjeellä muita tietoja tekemänsä tarjouksen arvioinnista. Komissio vastasi 10.4.2013 päivätyllä kirjeellä.

17 Kantaja arvosteli hankintaviranomaista 12.4.2103 päivätyllä kirjeellä siitä, ettei se ollut esittänyt tarvittavia selityksiä siitä, miten ensimmäistä ja toista perustetta arvioitaisiin, siitä, että se oli muuttanut teknistä arviointiaan taloudellisen tarjouksen avaamisen jälkeen, siitä, että ryhmänjohtajan ja apulaisryhmänjohtajan osallisuutta lisätehtäviin arvioitiin virheellisesti, ja siitä, että VLM:n tarjousta koskevat päätelmät ovat virheelliset.

18 Kantaja pyysi komissiolle samana päivänä lähettämällään sähköpostilla tätä viimeksi mainittua myöntämään sille oikeuden saada tutustua arviointikomitean pöytäkirjoihin ja sopimuspuoleksi valitun tekemään tarjoukseen Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) 6 artiklan nojalla.

19 Komissio ilmoitti kantajalle 29.4.2013 päivätyllä ensimmäisellä kirjeellä, että arviointikomitean pöytäkirja toimitettaisiin sille nopeasti. Komissio vastasi kantajan tutustumispyyntöön samana päivänä päivätyllä toisella kirjeellä toimittamalla sille osittaisen jäljennöksen 20.11.2012 päivätystä arviointia koskevasta pöytäkirjasta, 19.12.2012 päivätystä kantajan tarjouksen lopullista arviointia koskevasta pöytäkirjasta ja 6.2.2013 päivätystä kokonaisarviointia koskevasta pöytäkirjasta. Sitä vastoin komissio kieltäytyi luovuttamasta kantajalle sopimuspuoleksi valitun tarjousta vedoten asianomaisen yrityksen kaupallisten intressien suojaan, joka perustuu asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäiseen luetelmakohtaan.

20 Kantaja uudisti tutustumispyynnön 13.5.2013 päivätyllä sähköpostiviestillä asetuksen N:o 1049/2001 7 artiklan mukaisesti. Komissio ilmoitti 14.5.2013 päivätyllä sähköpostiviestillä, että se oli vastaanottanut pyynnön ja että siihen vastattaisiin 15 arkipäivän kuluessa.

21 Toisella 13.5.2013 päivätyllä kirjeellä kantaja kiisti komission 29.4.2013 päivätyssä toisessa kirjeessä ilmaiseman kannan, jota kantaja piti riittämättömänä. Komissio vastasi 31.5.2013 päivätyllä kirjeellä, että kantajalla oli hallussaan kaikki hankintamenettelyä koskevat asiakirjat, joita sopimuspuolen valintapäätöksen perusteena oli käytetty, ja se viittasi myös 29.4.2013 päivättyyn kirjeeseen.

22 Uudistetun tutustumispyynnön osalta komissio ilmoitti kantajalle 4.6.2013 päivätyllä kirjeellä, että määräaikaa vastauksen antamiselle oli jatkettu 26.6.2013 asti. Komissio ilmoitti kantajalle 26.6.2013 olevansa kykenemätön vastaamaan uudistettuun tutustumispyyntöön edellä mainitussa määräajassa. Kantaja pyysi 4.7.2013 päivätyllä sähköpostiviestillä vastausta uudistettuun tutustumispyyntöön, ja komissio vastasi siihen 9.7.2013 ilmoittamalla yritykselle, että vastaus toimitettaisiin sille muutaman päivän kuluttua. Komissio vastasi kantajan uudistettuun tutustumispyyntöön 17.7.2013 päivätyllä kirjeellä vahvistaen aikaisemman päätöksensä peittää tietyt arvioinnista laadittuihin pöytäkirjoihin

sisältyvät tiedot ja evätä oikeus saada tutustua sopimuspuoleksi valitun tarjoukseen asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti.

Menettely ja asianosaisten vaatimukset

23 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.10.2013 jättämällään kannekirjelmällä.

24 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentin 18.11.2013 tekemällä päätöksellä nyt käsiteltävä asia siirrettiin kuudennen jaoston käsiteltäväksi, ja 8.1.2015 tehdyllä päätöksellä se siirrettiin uudelle esittelevälle tuomarille.

25 Unionin yleinen tuomioistuin (kuudes jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa menettelyn suullisen vaiheen ja pyysi 2.5.1991 tehdyn unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan mukaisina prosessinjohtotoimenpiteinä kantajaa toimittamaan erään asiakirjan. Kantaja noudatti tätä kehotusta asetetussa määräajassa.

26 Asianosaisten suulliset lausumat ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamat vastaukset kuultiin 7.7.2015 pidetyssä istunnossa.

27 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— määrää esitettäväksi sopimuspuoleksi valitun tarjouksen

— velvoittaa komission maksamaan korvausta vahingosta, joka aiheutui kyseessä olevan sopimuksen menettämisestä, kyseisen sopimuksen tekemisen mahdollisuuden menettämisestä ja tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisesta aiheutuneista kustannuksista sekä aineettomasta vahingosta; korvaussummia on korotettava, jotta otetaan huomioon rahan arvon aleneminen, ja niihin on lisättävä hyvityskorot

— myöntää tietyille liitteille luottamuksellisen käsittelyn

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää vahingonkorvausvaatimuksen perusteettomana

— hylkää asian selvittämistoimia koskevan vaatimuksen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Vahingonkorvausvaatimus

29 Kantaja vetoaa nyt käsiteltävässä kanteessa erilaisiin lainvastaisuuksiin, jotka liittyvät sopimuksentekomenettelyyn ja jotka sen mukaan rasittavat hänen tarjouksensa hylkäämisestä tehtyä päätöstä, ja se vaatii komission velvoittamista maksamaan korvausta SEUT 268 artiklan ja SEUT

340 artiklan nojalla vahingosta, joka aiheutui kyseessä olevan sopimuksen menettämisestä, kyseisen sopimuksen tekemisen mahdollisuuden menettämisestä ja tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisesta aiheutuneista kustannuksista sekä aineettomasta vahingosta.

30 Täsmällisemmin kantaja vetoaa kahdeksaan rikkomiseen, jotka ovat sen mukaan riittävän ilmeisiä, ja väittää, että sen tarjouksen hylkääminen oli lainvastainen. Kantaja vetoaa ensimmäiseksi siihen, että tarjousta arvioitiin virheellisesti ja että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta loukattiin perusteen nro 1 osalta, toiseksi siihen, että hänen tarjoustaan sovellettiin ja arvioitiin virheellisesti perusteen nro 2 osalta, kolmanneksi siihen, että hankintamenettelyä koskevia sääntöjä rikottiin perusteen nro 3 osalta, neljänneksi siihen, että suhteellisuusperiaatetta loukattiin perusteen nro 3 osalta, viidenneksi siihen, että menettelyn vaiheiden erottelemisen periaatetta loukattiin, kuudenneksi siihen, että tarjousta arvioitiin virheellisesti perusteen nro 3 osalta, seitsemänneksi siihen, että poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitettä tulkittiin ja sovellettiin virheellisesti, ja kahdeksanneksi siihen, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta loukattiin poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitteen soveltamisen yhteydessä.

31 On muistettava, että SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella Euroopan unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti.

32 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unioni on edellä mainitussa määräyksessä tarkoitetussa sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elintensä lainvastaisesta toiminnasta ainoastaan, jos seuraavat kolme edellytystä täyttyvät: toimielimen moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiallisesti syntynyt ja väitetyn toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (tuomio 29.9.1982, Oleifici Mediterranei v. ETY, 26/81, Kok., EU:C:1982:318, 16 kohta; tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, Kok., EU:C:2008:476, 106 ja 164–166 kohta; tuomio 9.9.2010, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-300/07, Kok., EU:T:2010:372, 137 kohta ja tuomio 16.10.2014, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-297/12, EU:T:2014:888, 28 kohta). Lisäksi toiminnan lainvastaisuutta koskevan edellytyksen osalta oikeuskäytännössä edellytetään, että voidaan näyttää toteen sellaisen oikeusnormin riittävän ilmeinen rikkominen, jolla on tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia. Ratkaiseva peruste rikkomisen luokittelemiseksi riittävän ilmeiseksi on kyseisen unionin toimielimen tai elimen harkintavallalle asetettujen rajojen ilmeinen ja vakava ylittäminen (ks. vastaavasti tuomio 4.7.2000, Bergaderm ja Goupil v. komissio, C-352/98 P, Kok., EU:C:2000:361, 42–44 kohta; tuomio 10.12.2002, komissio v. Camar ja Tico, C-312/00 P, Kok., EU:C:2002:736, 54 kohta; tuomio 17.3.2005, AFCon Management Consultants ym. v. komissio, T-160/03, Kok., EU:T:2005:107, 93 kohta ja em. tuomio Evropaïki Dynamiki v. komissio, EU:T:2014:888, 29 kohta).

33 Jos yksi näistä kolmesta sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytyksestä jää täyttymättä, korvausvaatimukset on hylättävä, eikä ole tarpeen tutkia kahden muun edellytyksen täyttymistä (ks. vastaavasti tuomio 15.9.1994, KYDEP v. neuvosto ja komissio, C-146/91, Kok., EU:C:1994:329, 81 kohta ja edellä 32 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. komissio, EU:T:2014:888, 33 kohta).

34 Lisäksi oikeuskäytännössä katsotaan vakiintuneesti, että komissiolla on laaja harkintavalta huomioon otettavien seikkojen osalta sen päättäessä julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekemisestä tarjouspyynnön perusteella (tuomio 17.12.1998, Embassy Limousines & Services v. parlamentti, T-203/96, Kok., EU:T:1998:302, 56 kohta ja tuomio 20.9.2011, Evropaïki Dynamiki v. EIP, T-461/08, Kok., EU:T:2011:494, 137 kohta). Samalla tavoin komissiolla on laaja harkintavalta tehdä ratkaisut sekä sen omaan lukuun tapahtuneen, tarjouspyynnön perusteella tehtävään julkista hankintaa koskevaan sopimukseen sovellettavien sääntöjen sisällöstä että niiden soveltamisesta (ks. vastaavasti tuomio 14.2.2006, TEA-CEGOS ym. v. komissio, T-376/05 ja T-383/05, Kok., EU:T:2006:47, 50 ja 51 kohta; em. tuomio Evropaïki Dynamiki v. EIP, EU:T:2011:494, 137 kohta ja tuomio 25.10.2012, Astrim ja Elyo Italia v. komissio, T-216/09, EU:T:2012:574, 17 kohta).

35 Kantajan vaatimusta saada korvausta vahingoista, joita se väittää aiheutuneen sen tarjouksen lainvastaisesta hylkäämisestä, on tarkasteltava näiden toteamusten valossa. Tämä vaatimus perustuu lainvastaisuuksiin, jotka koskevat ensimmäiseksi perusteita nrot 1 ja 2, toiseksi ”poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitteen soveltamista ja kolmanneksi perustetta nro 3.

Vahingonkorvausvaatimus, joka liittyy kahteen ensimmäiseen väitettyyn lainvastaisuuteen, jotka koskevat perusteita nrot 1 ja 2

36 Kantaja väittää perusteesta nro 1, ettei arviointikomitea tarkastellut sen tarjousta huolellisesti, että hylkäämisperusteet ovat virheelliset ja että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu, ja se väittää vastauksessaan, että sen tarjouksen hylkäämisperusteet puuttuvat tai ovat riittämättömät tiedotusstrategiaa koskevan seikan osalta. Perusteesta nro 2, joka koskee pääasiallisten tehtävien ja lisätehtävien suorittamista, kantaja väittää lähinnä, että arviointikomitean arvio on virheellinen, ja se vetoaa vastauksessaan siihen, että sen oikeuksia on loukattu ja että perusteen nro 2 osalta esitetyt perustelut puuttuvat tai ovat riittämättömät.

37 Komissio kiistää nämä väitteet muttei vetoa siihen, että ne on jätettävä tutkimatta, kuten se on istunnossa myöntänyt.

38 Perusteiden nrot 1 ja 2 väitettyjen lainvastaisuuksien osalta käsiteltävässä asiassa on tarkasteltava, täyttyvätkö väitettyjä vahinkoja sekä kyseisten vahinkojen ja väitettyjen lainvastaisuuksien välistä syy-yhteyttä koskevat edellytykset vai eivät.

39 Vahingon todellisuutta koskevan edellytyksen osalta unionin vastuu voi syntyä vain, jos kantajalle on tosiasiallisesti aiheutunut ”todellista ja varmaa” vahinkoa, josta sen on esitettävä näyttöä (ks. tuomio 14.10.2014, Giordano v. komissio, C-611/12 P, Kok., EU:C:2014:2282, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja edellä 32 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. komissio, EU:T:2014:888, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

40 Väitetyn toiminnan ja väitetyn vahingon välistä syy-yhteyttä koskevasta edellytyksestä on todettava, että vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy ilmi, että väitetyn vahingon on oltava riittävän suorassa syy-yhteydessä moitittuun toimintaan nähden, eli että tällaisen toiminnan on oltava vahingon määräävä syy, mistä kantajan on esitettävä näyttöä (ks. tuomio 30.1.1992, Finsider ym. v. komissio, C-363/88 ja C-364/88, Kok., EU:C:1992:44, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja edellä 34 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. EIP, EU:T:2011:494, 209 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Käsiteltävässä asiassa – siltä osin kuin on kyse perusteisiin nrot 1 ja 2 liittyviksi väitetyistä lainvastaisuuksista – kantaja täsmensi, että se vetosi vahinkoon, joka liittyy kyseessä olevan sopimuksen tekemistä koskevan mahdollisuuden menettämiseen ja vahinkoon, joka liittyy tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisesta aiheutuneisiin kuluihin.

42 Kantaja väittää, että syy-yhteyttä koskeva edellytys täyttyy, koska sen tarjous luokiteltiin ensimmäiselle sijalle ja koska se olisi pitänyt valita sopimuspuoleksi, jos väitettyjä lainvastaisuuksia ei olisi tapahtunut.

43 On kuitenkin todettava, että kantajan tarjouksen hylkääminen perustuu vain perustetta nro 3 ja sitä, oliko kantajan tarjous poikkeuksellisen alhainen, koskeviin arviointeihin. Kantajan tarjous luokiteltiin nimittäin ensimmäiselle sijalle sen jälkeen, kun tarjousta oli tarkasteltu taloudelliselta kannalta. Tätä ensimmäiselle sijalle luokittelemista kuitenkin muutettiin kahdesta syystä eli sen vuoksi, että tarjouksen arviointia perusteen nro 3 kannalta muutettiin, koska arviointia pidettiin puutteellisena, ja sen vuoksi, että tarjouksen katsottiin olevan poikkeuksellisen alhainen. Lisäksi kantaja mainitsee kanteessa, että kyseessä olevat vahingot johtuvat suoraan arviointikomitean päätöksestä alentaa perustetta nro 3 koskevaa arvosanaa ja pitää tarjousta poikkeuksellisen alhaisena.

44 Lisäksi on niin, kuten komissio korostaa, että kantaja ei missään vaiheessa täsmentänyt, millä tavoin korkeamman arvosanan myöntäminen perusteista nrot 1 ja 2 olisi voinut vaikuttaa suotuisasti kantajan mahdollisuuksiin saada hankintasopimus.

45 Näin ollen kantajan se väite on virheellinen, jonka mukaan se olisi valittu sopimuspuoleksi, jos perusteita nrot 1 ja 2 koskevia lainvastaisuuksia ja virheitä ei olisi tapahtunut. Vaikka kantaja olisi saanut korkeamman arvosanan näistä perusteista, tämä seikka ei olisi ollut omiaan vaikuttamaan sen tarjouksen arviointiin perusteen nro 3 kannalta ja sen kannalta, oliko se poikkeuksellisen alhainen.

46 Tästä johtuu, että vaikka perusteita nrot 1 ja 2 koskevat lainvastaisuudet katsottaisiin näytetyiksi toteen, niillä ei ole suoraa syy-yhteyttä niiden väitettyjen vahinkojen kanssa, jotka liittyvät sopimuksen tekemisen mahdollisuuden menettämiseen ja tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

47 Tästä seuraa, että korvausvaatimus on hylättävä siltä osin kuin se perustuu perusteita nrot 1 ja 2 koskeviin lainvastaisuuksiin.

Vahingonkorvausvaatimus, joka liittyy väitettyihin lainvastaisuuksiin, jotka koskevat ”poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitettä

48 Yhtäältä kantaja väittää, että ”poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitettä tulkittiin ja sovellettiin käsiteltävässä asiassa virheellisesti. Toisaalta kantaja vetoaa ”poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitteen soveltamisessa käytettyjen tekijöiden mielivaltaisuuteen ja kohtuuttomuuteen ja kontradiktorisen periaatteen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen kyseisen käsitteen soveltamisessa.

49 Komissio ei hyväksy näitä väitteitä.

– ”Poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitteen väitetty virheellinen tulkinta ja soveltaminen

50 Kantaja kiistää lähestymistavan, jonka avulla arviointikomitea katsoi, että kantajan tarjous on poikkeuksellisen alhainen. Kantajan mukaan tämä arvio perustuu vain lisätehtävien kustannusten arviointiin eikä tarjoukseen kokonaisuutena. Se väittää näin ollen, ettei arviointikomitea arvioinut tämän lisätehtäviä koskevan yksittäisen seikan vaikutusta tarjoukseen kokonaisuutena, mikä sen mukaan on ristiriidassa asiassa sovellettavien periaatteiden kanssa.

51 On muistutettava, että Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä varainhoitoasetus), 97 artiklan 2 kohdan, jota tarjouspyyntömenettelyyn sovellettiin käsiteltävässä asiassa, sanamuodon mukaan tarjouskilpailu voidaan ratkaista tarjousmenettelyssä tai valitsemalla kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Käsiteltävässä asiassa tarjouspyyntöasiakirjoissa todettiin, että sopimus tehtäisiin valitsemalla kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

52 Lisäksi varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä soveltamissäännöt), 139 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos tarjoushinnat vaikuttavat poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on, ennen tarjousten hylkäämistä tähän syyhyn vedoten, pyydettävä kirjallisesti täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista ja tarkastettava niiden sisältö saamansa selvityksen perusteella. – –

Hankintaviranomainen voi ottaa huomioon selvitykset, jotka perustuvat:

a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuuteen;

b) teknisiin ratkaisuihin tai tarjoajan kannalta poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin;

c) tarjoajan esittämän tarjouksen omintakeisuuteen.

_ _”

53 Myös soveltamissääntöjen 146 artiklan 4 kohdassa säädetään, että hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten osalta arviointikomitea pyytää täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista.

54 Näistä säännöksistä seuraa, että ”poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitettä ei määritellä varainhoitoasetuksen eikä soveltamissääntöjen säännöksissä.

55 Oikeuskäytännöstä kuitenkin käy ilmi, että sitä, onko tarjous poikkeuksellisen alhainen, on arvioitava tarjouksen eri osiin nähden ja kyseessä olevaan suoritukseen nähden. Näin ollen unionin tuomioistuin on täsmentänyt, että hankintaviranomainen voi tutkiessaan sitä, onko tarjous poikkeuksellisen alhainen, terveen kilpailun varmistamiseksi ottaa huomioon paitsi soveltamissääntöjen 139 artiklan 2 kohdassa luetellut olosuhteet, myös kaikki kyseistä suoritusta koskevat relevantit tekijät (ks. vastaavasti tuomio 18.12.2014, Data Medical Service, C-568/13, Kok., EU:C:2014:2466, 50 kohta).

56 Käsiteltävässä asiassa komission 25.3.2013 päivätystä kirjeestä ja lopullisesta arviointikertomuksesta käy ilmi, että arviointikomitea katsoi, että kantajan esittämät selitykset huomioon ottaen tiettyjä lisätehtäviä (mm. nrot 1–6 ja nrot 18–20) varten tarjottu hinta ei kattanut kustannuksia. Arviointikomitea toi myös esiin epäjohdonmukaisuuksia lisätehtävien nrot 14 ja 15 kustannuksissa. Lopuksi se totesi, että työntekijöitä käytettiin ristiin tärkeimpiä lisätehtäviä (nrot 6–17, 21 ja 25) varten. Se katsoi, että lisätehtäviä nrot 1–16 ja nrot 18–20 koskeva tarjous on poikkeuksellisen alhainen. Arviointikomitea täsmensi, että tarjous oli lisätehtävien nrot 1–16 ja nrot 18–20 osalta tappiollinen, koska hinta kattoi vain työvoimakustannukset, ja että lisätehtäviä nrot 1–16 ja nrot 18–20 koskeva tarjous oli tappiollinen, jos otettiin huomioon lisäkustannukset. Se lisäsi, että työntekijöiden käyttäminen ristiin johti siihen, että tarjous oli ristiriidassa tarjouspyyntöasiakirjojen niiden vaatimusten kanssa, jotka koskevat kymmenen kokoaikaista työntekijää vastaavan työntekijämäärän vähimmäisedellytystä.

57 Pitää siis paikkansa, että havaitut ristiriitaisuudet, joiden vuoksi arviointikomitea katsoi, että kantajan tarjous oli poikkeuksellisen alhainen, liittyvät erityisesti tiettyihin lisätehtäviin.

58 Lisätehtävien taloudellinen ja rahallinen merkitys pääasiallisiin tehtäviin nähden käy kuitenkin selvästi ilmi aineistossa olevista asiakirjoista. Erityisesti on todettava, että tarjouspyyntöasiakirjoissa mainittiin yhteensä 36 tehtävää, joista 27 ovat lisätehtäviä. Lisäksi tarjouspyyntöasiakirjoissa määrättiin lisätehtävien määrärahoista, joiden määrä oli hieman korkeampi (1 500 000 euroa) kuin pääasiallisille tehtäville varattujen määrärahojen enimmäismäärä (1 400 000 euroa). Lisätehtävien merkitys kyseessä olevan hankintasopimuksen kokonaisuudessa on siis kiistaton.

59 Arviointikomitean havaitsemat ristiriitaisuudet koskivat kuitenkin määrätyistä 27:stä lisätehtävästä 19:ää.

60 Näin ollen on niin, että vaikka havaitut ristiriitaisuudet koskivat vain lisätehtäviä, ne eivät millään tavoin koskeneet tarjouksen vähäisiä tai yksittäisiä osia ja ne saattoivat näin ollen vaikuttaa tarjotun kokonaishinnan johdonmukaisuuteen ja näin ollen tarjoukseen kokonaisuudessaan.

61 Lisäksi se, että havaitut ristiriitaisuudet koskivat vain lisätehtäviä, ei merkitse, ettei tarjousta arvioitu kokonaisuudessaan. Tältä osin poikkeuksellisen alhaisena pidettiin nimenomaan kantajan tarjouksen kokonaishintaa sekä komission koko hankintasopimusta varten vahvistamiin määrärahoihin nähden että sopimuspuoleksi valitun tarjoamaan kokonaishintaan nähden.

62 Tästä seuraa, että arviointikomitea suoritti arviointinsa tarjouksen koostumuksen ja kyseessä olevan suorituksen kannalta ja otti huomioon kyseistä suoritusta koskevat relevantit tekijät. On siis hylättävä kantajan väite, jonka mukaan arviointikomitea loukkasi asiassa sovellettavia periaatteita katsoessaan, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen.

– ”Poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen” käsitteen soveltamista varten käytettyjen tekijöiden mielivaltaisuus ja kohtuuttomuus ja kontradiktorisen periaatteen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen

63 Ensimmäiseksi kantaja väittää, että sen arvioimisessa, oliko sen tarjous poikkeuksellisen alhainen, käytetyt tekijät ovat soveltumattomat, mielivaltaiset ja perusteettomat. Erityisesti asiantuntijoista aiheutuvien kustannusten laskemista varten käytetty kustannusyksikkö on kantajan mukaan subjektiivinen eikä siinä oteta huomioon sitä, että kantaja oli saattanut neuvotella asiantuntijoiden kanssa alhaisemmat hinnat, eikä sen järjestelykykyjä ja kaupallisia kykyjä.

64 On aiheellista todeta, kuten 20.11.2012 päivätyn arviointikertomuksen liitteenä olevista selityksistä käy ilmi, että kantajan tarjouksessa oli kokonaishinta, joka oli 850 000 euroa alhaisempi kuin hinta, jonka arviointikomitea katsoi lisätehtävien vähimmäishinnaksi, vaikka pääasiallisia tehtäviä varten tarjottu hinta oli lähellä tarjouspyynnössä mainittua enimmäishintaa. Komissio siis pyysi kantajalta 22.11.2012 päivätyllä kirjeellä yksityiskohtaisia selityksiä tiettyjen lisätehtävien osalta ehdotettujen hintojen laskutavasta ja täsmensi, että tarjous saatettiin hylätä, jos selitykset eivät olisi vakuuttavia.

65 Kantaja esitti 29.11.2012 päivätyssä vastauksessaan yleisiä toteamuksia ja erityisiä selityksiä kyseessä olevista lisätehtävistä. Se mainitsi yleisten toteamusten yhteydessä muun muassa sen, että se suoritti useiden hankkeiden yhteydessä palveluita, jotka olivat samankaltaisia kuin lisätehtävissä kyseessä olevat palvelut, ja että sillä oli parhaat mahdollisuudet neuvotella toimittajien kanssa kilpailukykyiset hinnat.

66 On kuitenkin katsottava, ettei kantajan näiden toteamusten tueksi ole esitetty näyttöä ja ettei kantaja esittänyt mitään tarkkaa tietoa muun muassa alennuksista, joita se väitti saaneensa kyseessä olevien tehtävien yhteydessä. Jos sen järjestelykyvyt ja kaupalliset kyvyt olisivat merkittäviä tekijöitä sen suoritusten kustannuksiin kohdistuvan merkityksen kannalta, olisi nämä seikat pitänyt tuoda esiin täsmällisesti ja dokumentoidusti sen alkuperäisessä tarjouksessa tai ainakin sen 29.11.2012 päivätyssä vastauksessa. On kuitenkin todettava, ettei näin ollut.

67 Lisäksi kantaja kiisti 12.4.2013 päivätyssä kirjeessään asiantuntijoiden palkkioiden laskemista varten käytetyn kustannusyksikön, koska se väitti neuvotelleensa alhaisemmat palkkiot. Se lisäsi voivansa esittää näiden asiantuntijoiden kanssa tekemänsä sopimukset. On kuitenkin todettava, ettei kantaja esittänyt niitä ja ettei se esittänyt väitteidensä tueksi muuta näyttöä. Vastaaja viittaa myös järjestelykykyihinsä ja kaupallisiin kykyihinsä, muttei esitä tältä osin konkreettisia seikkoja.

68 Lopuksi on hylättävä kantajan väite, jonka mukaan asiantuntijoista aiheutuvien kustannusten laskemista varten käytetty kustannusyksikkö on subjektiivinen tekijä. Kantaja ei nimittäin ole esittänyt tältä osin yhtäkään lukua. Lisäksi se, että kantaja vetoaa tiettyihin seikkoihin, erityisesti pääasiallisten tehtävien asiantuntijoiden kanssa samassa kategoriassa olevien asiantuntijoiden kanssa käytyihin hintaneuvotteluihin, puoltaa sitä, että nämä kustannukset olivat, kuten komissio katsoi, tavallista alhaisemmat ilman, että niitä olisi perusteltu täsmällisesti.

69 Tästä seuraa, että kantajan perustelut, joilla se kyseenalaistaa sen arvioimisessa, oliko sen tarjous poikkeuksellisen alhainen, käytetyt tekijät, on hylättävä.

70 Toiseksi kantaja väittää, että kontradiktorisen periaatteen mukaisesti komission olisi pitänyt antaa sille mahdollisuus perustella myöhemmin kustannuksia ja hintoja, joita oli pidetty poikkeuksellisen alhaisina. Se täsmentää, että 22.11.2012 päivätyssä kirjeessä vain pyydettiin ilmoittamaan, mitä laskumenetelmää tarjoukseen sisältynyttä hintaa varten oli käytetty, eikä siinä pyydetty ilmoittamaan huomioon otettujen tekijöiden arvoa.

71 Soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdasta ja 146 artiklan 4 kohdasta seuraa, että hankintaviranomaiselle on tietyn tarjouksen poikkeuksellisen alhaisuuden tarkastamisen osalta asetettu velvollisuus pyytää tarjoajaa toimittamaan tarvittavat selvitykset sen osoittamiseksi, että sen tarjous on varteenotettava (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 27.11.2001, Lombardini ja Mantovani, C-285/99 ja C-286/99, Kok., EU:C:2001:640, 46 ja 51 kohta; tuomio 29.3.2012, SAG ELV Slovensko ym., C-599/10, Kok., EU:C:2012:191, 28 kohta ja edellä 55 kohdassa mainittu tuomio Data Medical Service, EU:C:2014:2466, 47 kohta). Se, että hankintaviranomainen ja tarjoaja vaihtavat näkemyksiään todellisessa kontradiktorisessa menettelyssä asianmukaisena ajankohtana tarjouksia tutkittaessa, jotta tarjoaja voi osoittaa, että sen tarjous on varteenotettava, on eräs julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekemisen perusedellytys, jolla pyritään välttämään hankintaviranomaisen mielivaltaisuus ja takaamaan yritysten välinen terve kilpailu (ks. vastaavasti ja analogisesti em. tuomio Lombardini ja Mantovani, EU:C:2001:640, 57 kohta; edellä 55 kohdassa mainittu tuomio Data Medical Service, EU:C:2014:2466, 48 kohta ja tuomio 21.5.2008, Belfass v. neuvosto, T-495/04, Kok., EU:T:2008:160, 97 ja 98 kohta).

72 Käsiteltävässä asiassa komissio ilmoitti kantajalle 22.11.2012 päivätyllä kirjeellä, että arviointikomitea oli katsonut, että sen tarjouksessa tietyille lisätehtäville ilmoitetut hinnat olivat poikkeuksellisen alhaiset. Komissio pyysi kantajalta yksityiskohtaisia selityksiä lisätehtävien nrot 1–21 ja 25 osalta ehdotettujen hintojen laskutavasta ja ilmoitti tälle, että tämän tarjous saatettiin hylätä, jos selitykset eivät olisi vakuuttavia.

73 Kantaja vastasi komission tietopyyntöön 29.11.2012 päivätyllä kirjeellä, jossa se esitti yleisluonteisia selityksiä ja luettelon kustannuksista, joiden avulla sen kaikkia lisätehtäviä varten tarjoamat hinnat oli muodostettu.

74 Arviointikomitea katsoi 19.12.2012 kantajan toimittamien uusien tietojen valossa muun muassa, että kantajan tarjous oli poikkeuksellisen alhainen, ja ehdotti, että sopimus tehtäisiin VLM:n kanssa.

75 Komissio ilmoitti kantajalle 25.3.2013 päivätyllä kirjeellä, ettei sen tarjousta ollut hyväksytty, koska se ei ollut saavuttanut vaadittua vähimmäisarvosanaa perusteen nro 3 osalta ja koska sitä oli pidetty poikkeuksellisen alhaisena tiettyjen lisätehtävien suorittamiselle tarjottujen hintojen osalta.

76 Edellä todetusta seuraa, että käsiteltävässä asiassa noudatettiin kontradiktorista menettelyä ja että kantajalla oli mahdollisuus perustella kustannuksiaan ja hintojaan, joita oli pidetty erittäin alhaisina.

77 Kantajan väite, jonka mukaan 22.11.2012 päivätyssä kirjeessä vain pyydettiin ilmoittamaan, mitä laskumenetelmää tarjoukseen sisältynyttä hintaa varten oli käytetty, eikä siinä pyydetty ilmoittamaan huomioon otettujen tekijöiden arvoa, on hylättävä. Komissio nimittäin pyysi kantajalta yksityiskohtaisia selityksiä lisätehtäville nrot 1–21 ja 25 tarjottujen hintojen laskemisesta ja ilmoitti kantajalle, että sen tarjous saatettiin hylätä, jos selitykset eivät olleet vakuuttavia. Hintojen laskemisessa käytetyissä tekijöissä oli näin ollen väistämättä mukana kaikki tekijät, joista tarjoukseen sisältyneet hinnat muodostuivat, mukaan lukien paitsi laskumenetelmä, myös huomioon otettujen tekijöiden arvo. Toisin kuin kantaja väittää, komissio ei siis vain tiedustellut siltä tarjoukseen sisältyvän hinnan laskemisessa käytettyä menetelmää.

78 Edellä todetun valossa kantajan väitteet kontradiktorisen periaatteen loukkaamisesta on hylättävä.

79 Kolmanneksi kantaja väittää, että komission olisi pitänyt tarkistaa näiden samojen tekijöiden perusteella, oliko VLM:n tarjous poikkeuksellisen alhainen, jolloin se olisi kantajan mukaan päätynyt samanlaisiin toteamuksiin pääasiallisten tehtävien osalta. Se vetoaa siis yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen. Kantaja esittää laskelmia, jotka sen mukaan osoittavat, että arviointikomitean sen tarjoukseen soveltamat luvut olivat liian korkeat ja että tämän viimeksi mainitun tekemät vähennykset olivat siis virheelliset, mikä kantajan mukaan vahvistaa sen esittämän väitteen erilaisesta kohtelusta.

80 On muistutettava, että tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaate, jonka tavoitteena on julkiseen hankintaan osallistuvien yritysten välisen terveen ja toimivan kilpailun kehittymisen edistäminen, edellyttää sitä, että kaikilla tarjoajilla on samat mahdollisuudet tarjoustensa ehtojen laatimisessa, ja merkitsee näin ollen sitä, että tarjouksia koskevat kaikkien kilpailijoiden osalta samat edellytykset (tuomio 29.4.2004, komissio v. CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Kok., EU:C:2004:236, 110 kohta). Näin ollen tarjoajilla on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet sekä silloin, kun ne laativat tarjouksiaan, että silloin, kun hankintaviranomainen arvioi niiden tekemiä tarjouksia (ks. vastaavasti tuomio 17.2.2011, komissio v. Kypros, C-251/09, EU:C:2011:84, 39 kohta ja tuomio 16.9.2013, Espanja v. komissio, T-402/06, Kok., EU:T:2013:445, 66 kohta).

81 Käsiteltävässä asiassa on muistutettava, että kyseessä olevalle hankintasopimukselle varattujen määrärahojen kokonaismäärä oli enintään 2 500 000 euroa. Kantaja teki tarjouksen, jonka kokonaishinta oli 1 320 112,63 euroa, kun taas sopimuspuoleksi valittu VLM teki kokonaistarjouksen, jonka hinta oli 2 316 124,83 euroa.

82 Näin ollen – ja kuten komissio korostaa – VLM:n hintatarjous, joka laskettiin tarjouspyyntöasiakirjojen 9.3.2 kohdassa olevan hintaperustetta koskevan kaavan avulla, oli hieman alhaisempi kuin kyseisissä tarjouspyyntöasiakirjoissa sopimuksen täytäntöönpanoa varten mainittu määrärahojen enimmäismäärä ja lähes miljoona euroa korkeampi kuin kantajan hintatarjous. Tästä seuraa, että toisin kuin kantaja VLM ei vaikuttanut tehneen kyseessä olevaa sopimusta varten esittämänsä kokonaisbudjetin osalta poikkeuksellisen alhaista tarjousta.

83 Koska kantaja ja VLM eivät olleet samassa tilanteessa, komissio saattoi yhdenvertaisen kohtelun periaatetta loukkaamatta päättää tarkistaa, oliko kantajan tarjous poikkeuksellisen alhainen, ilman, että se kohteli VLM:ää samalla tavalla.

84 Näissä olosuhteissa kantajan toimittamilla laskelmilla ei ole merkitystä.

85 Tästä seuraa, että yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista koskeva väite on hylättävä.

86 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että kaikki kantajan väitteet, joilla se pyrkii osoittamaan sen lainvastaisuuden olemassaolon, joka liittyy sen arvioimiseen, oliko sen tarjous poikkeuksellisen alhainen, on hylättävä. Kantajan tältä osin esittämä korvausvaatimus on siis hylättävä ilman, että on aiheellista tarkastella edellytyksiä, jotka koskevat vahingon ja syy-yhteyden olemassaoloa.

Vahingonkorvausvaatimus, joka liittyy väitettyihin lainvastaisuuksiin, jotka koskevat perustetta nro 3

87 Kantaja väittää komission perusteesta nro 3 tekemästä arviosta lähinnä, että käsiteltävässä asiassa tapahtui sekaannus valintaperusteiden ja perusteiden välillä, ja se vetoaa tältä osin ensimmäiseksi siihen, että hankintamenettelyä koskevia sääntöjä on rikottu, toiseksi siihen, että suhteellisuusperiaatetta on loukattu, ja kolmanneksi siihen, että menettelyn vaiheiden erillisyyden periaatetta on loukattu. Lopuksi kantaja väittää, että sen tarjousta arvioitiin virheellisesti.

88 Kantaja vetoaa neljään vahinkotyyppiin, joita ovat kyseessä olevan sopimuksen menettämisestä aiheutunut vahinko ja toissijaisesti kyseisen sopimuksen tekemisen mahdollisuuden menettämisestä aiheutunut vahinko. Kantaja vetoaa myös tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisesta aiheutuneista kuluista aiheutuneeseen vahinkoon ja aineettomaan vahinkoon.

89 Käsiteltävässä asiassa on aloitettava tarkastelemalla sitä, täyttyvätkö väitettyjen vahinkojen olemassaoloa ja väitetyn lainvastaisen toiminnan ja kyseisten vahinkojen välistä syy-yhteyttä koskevat edellytykset.

90 Siltä osin kuin ensimmäiseksi on kyse kyseessä olevan sopimuksen menettämisestä aiheutuneesta vahingosta, johon ensisijaisesti on vedottu, kantaja väittää, että se vastaa bruttovoittoa, joka siltä epäoikeudenmukaisesti evättiin. Tämä vahinko vastaa siis lähinnä kantajan menettämää tuloa.

91 On muistutettava, että oikeuskäytännössä katsotaan, että kanne, jonka tueksi on vedottu vahinkoon, joka johtuu menetetystä tulosta, on hylättävä, koska kyse ei ole jo syntyneestä ja todellisesta vaan tulevasta ja oletetusta vahingosta (ks. vastaavasti tuomio 29.10.1998, TEAM v. komissio, T-13/96, Kok., EU:T:1998:254, 76 kohta; edellä 32 kohdassa mainittu tuomio AFCon Management Consultants ym. v. komissio, EU:T:2005:107, 113 ja 114 kohta ja tuomio 8.12.2011, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-39/08, EU:T:2011:721, 47 kohta).

92 Vahinkoa koskeva edellytys nimittäin edellyttää, että vahinko, josta korvausta vaaditaan, on todellinen ja varma, mikä kantajan on todistettava (ks. edellä 91 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. komissio, EU:T:2011:721, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

93 Varainhoitoasetuksen 101 artiklan mukaan hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti joko luopua sopimuksen tekemisestä tai peruuttaa hankintamenettelyn, jolloin ehdokkaat tai tarjoajat eivät voi vaatia minkäänlaista korvausta.

94 Vaikka näin ollen arviointikomitea olisi ehdottanut kantajan valitsemista hankintasopimuksen sopimuspuoleksi, arviointikomitean ehdotus ei olisi sitonut hankintaviranomaista, vaan sillä oli laaja harkintavalta sen osalta, mitkä seikat on otettava huomioon hankintasopimuksen sopimuspuolen valintaa koskevaa päätöstä tehtäessä (ks. vastaavasti edellä 91 kohdassa mainittu tuomio TEAM v. komissio, EU:T:1998:254, 76 kohta; edellä 32 kohdassa mainittu tuomio AFCon Management Consultants ym. v. komissio, EU:T:2005:107, 113 ja 114 kohta ja edellä 91 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. komissio, EU:T:2011:721, 47 kohta).

95 Vaikka hyväksyttäisiin, että kantajan tarjouksen olisi pitänyt sijoittua ensimmäiseksi ja että sen olisi siis pitänyt olla sopimuspuoleksi valittu, tämä ei velvoita komissiota allekirjoittamaan sopimusta viimeksi mainitun kanssa. Missään komission tarjouspyyntömenettelyihin sovellettavassa periaatteessa tai säännössä ei velvoiteta sitä allekirjoittamaan hankintaa koskevaa sopimusta tarjouspyyntömenettelyssä sopimuspuoleksi valituksi nimetyn henkilön kanssa (ks. vastaavasti edellä 34 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. EIP, EU:T:2011:494, 211 kohta).

96 Näin ollen kantajan menetettyä tuloa vastaava vahinko, joka liittyy kyseessä olevan sopimuksen menettämiseen, ei ole todellinen ja varma vaan oletettu. Sitä ei siis voida korvata.

97 Tätä toteamusta ei voida horjuttaa kantajan väitteillä, joilla pyritään siitä oikeuskäytännöstä luopumiseen, jonka mukaan hankintaviranomainen ei ole velvollinen allekirjoittamaan sopimusta tarjouspyyntömenettelyn päätteeksi ensimmäiselle sijalle luokitellun tarjoajan kanssa.

98 Kantaja nimittäin väittää, että jos hankintaviranomainen päättää tehdä sopimuksen, se ei voi vapaasti valita sopimuspuoleksi muita tarjoajia, jotka eivät ole sääntöjenmukaisesti voittaneet tarjouspyyntömenettelyä. Tämä toteamus ei kuitenkaan ole ristiriidassa sen seikan kanssa, että hankintaviranomainen voi vapaasti joko tehdä sopimuksen tai jättää se tekemättä ja siis luopua siitä, joten menetetystä tulosta johtuva vahinko ei koskaan ole varma. Lisäksi oikeuskäytännössä ei tehdä

erottelua sen mukaan, onko hankintasopimuksen sopimuspuoli valittu vai ei. Menetettyä tuloa koskeva vahinko eli vahinko, joka vastaa voittoa, jota sopimuksen täytäntöönpanosta ei saatu, edellyttää varmuutta sopimuksen saamisesta. Kun kuitenkin otetaan huomioon rahoitusasetuksen 101 artiklasta johtuva hankintaviranomaisen harkintavalta, ei tällainen vahinko koskaan ole varma.

99 Toisin kuin kantaja väittää, tässä oikeuskäytännössä ei mahdollisteta sitä, että hankintaviranomainen voi hyötyä sääntöjen rikkomisesta, johon se itse on syyllistynyt ilman, että sen on korvattava siitä aiheutunutta vahinkoa, koska muista vahingoista voidaan myöntää korvaus, jos ne ovat todellisia ja varmoja. Asian laita on näin muun muassa, kun on kyse vahingosta, joka liittyy menetettyyn mahdollisuuteen, tai vahingosta, joka liittyy tarjoajalle tarjouspyyntöön osallistumisesta aiheutuneisiin kuluihin ja kustannuksiin tapauksessa, jossa unionin oikeuden rikkominen vaikutti sen mahdollisuuksiin saada sopimus. 30.4.2009 annetun tuomion CAS Succhi di Frutta v. komissio (C-497/06 P, EU:C:2009:273), johon kantaja on vedonnut, 80–82 kohta koskevat juuri menetetystä mahdollisuudesta tai tarjoajalle tarjouspyyntöön osallistumisesta aiheutuneista kuluista ja kustannuksista aiheutuneita vahinkoja eivätkä menetettyjä tuloja.

100 Lisäksi kantaja väittää, että tässä oikeuskäytännössä hylätty tarjoaja, joka ei saa suojaa turvaamistoimista väliaikaista oikeussuojaa koskevan hyvin tiukan oikeuskäytännön vuoksi, ei saa suojaa myöskään siltä osin kuin kyse on oikeudesta vahingonkorvaukseen. Tässäkin yhteydessä on kuitenkin todettava, että varainhoitoasetuksen 101 artiklan sanamuodosta seuraa, että toisin kuin kantaja väittää, se ei menettänyt sopimusta vaan mahdollisuuden saada yhteisön tarjouspyyntömenettelyn kohteena olleen sopimuksen (määräys 20.7.2006, Globe v. komissio, T-114/06 R, Kok., EU:T:2006:221, 116 kohta).

101 Näin ollen kantajan väitteet, joilla se pyrkii kiistämään sovellettavan oikeuskäytännön, jonka mukaan vahinkoon, joka vastaa kantajan menettämiä tuloja, ei voida vedota, on hylättävä.

102 Lisäksi on muistutettava syy-yhteyttä koskevasta edellytyksestä, kuten komission 25.3.2013 päivätystä kirjeestä käy ilmi, että kantajan tarjous hylättiin yhtäältä siitä syystä, että perustetta nro 3 varten myönnetty arvosana oli vaadittua vähimmäisarvosanaa alhaisempi, ja toisaalta siksi, että tarjous oli poikkeuksellisen alhainen. Hankintaviranomainen ei toiminut lainvastaisesti katsoessaan, että kantajan tarjous oli poikkeuksellisen alhainen (ks. edellä 50–86 kohta). Kantajalla ei siis ollut mitään mahdollisuutta saada kyseessä olevaa hankintasopimusta sen vuoksi, että tarjous oli poikkeuksellisen alhainen.

103 Jos hankintasopimuksen menettämiseen perustuva vahinko on todellinen ja varma, se on tulosta kantajan tarjouksen hylkäämisestä.

104 Tästä seuraa, että koska tämä hylkääminen oli perusteltu, vaikka kantajan tarjouksen hylkääminen perusteen nro 3 arvioinnin perusteella olisikin lainvastainen, kantajan tarjous oli kuitenkin poikkeuksellisen alhainen ja sen hylkääminen oli siis perusteltua.

105 Näin ollen syy-yhteyttä ei voida vahvistaa tarjouksen arvioinnissa perusteen nro 3 kannalta mahdollisesti tapahtuneen lainvastaisuuden ja hankintasopimuksen menettämistä vastaavan sen vahingon välille, johon kantaja on vedonnut.

106 Näin ollen vaatimus saada korvausta vahingosta, johon kantaja on vedonnut ja joka vastaa bruttovoittoa, joka siltä epäoikeudenmukaisesti evättiin itse hankintasopimuksen menettämisen seurauksena, on hylättävä.

107 Edellä esitetyn valossa ei ole aiheellista lausua vaatimuksesta, joka koski kanteen liitteinä toimitettujen asiakirjojen luottamuksellista käsittelyä hankintasopimuksen menettämisestä aiheutuneen vahingon arvioimista varten.

108 Toiseksi kyseessä olevan hankintasopimuksen saamisen mahdollisuuden menettämistä koskevan vahingon osalta on todettava, ettei kantajan vaatimus voi myöskään menestyä.

109 Edellä 102–105 kohdassa esitettyjen perusteluiden kannalta ilmenee, että vahinko, joka perustuu hankintasopimuksen saamisen mahdollisuuden menettämiseen, on myös seurausta kantajan tarjouksen hylkäämisestä sen vuoksi, että se oli poikkeuksellisen alhainen.

110 Tästä seuraa, että vaikka kantajan tarjouksen hylkääminen, joka perustuu perusteen nro 3 arviointiin, olisi lainvastainen, tämä tarjous on kuitenkin poikkeuksellisen alhainen eikä kantaja missään tapauksessa voisi vedota vahinkoon, joka liittyy kyseessä olevan hankintasopimuksen saamisen mahdollisuuden menettämiseen (ks. vastaavasti tuomio 23.11.2011, bpost v. komissio, T-514/09, EU:T:2011:689, 171 kohdan loppuosa).

111 Näin ollen ei myöskään ole mahdollista todeta, että yhtäältä tarjouksen arvioinnissa perusteen nro 3 kannalta mahdollisesti tapahtuneen lainvastaisuuden ja toisaalta vahingon, johon kantaja on vedonnut ja joka johtuu sen mukaan hankintasopimuksen saamisen mahdollisuuden menettämisestä, välillä olisi syy-yhteys.

112 Kolmanneksi on muistutettava tarjouspyyntömenettelystä aiheutuneisiin kustannuksiin liittyvästä vahingosta, että taloudellisten toimijoiden on vastattava niiden toimintaan kuuluvista riskeistä jokaiselle yksittäistapaukselle ominaiset olosuhteet huomioon ottaen. Kun on kysymys hankintamenettelystä, näihin taloudellisiin riskeihin kuuluvat erityisesti tarjouksen laatimiseen liittyvät kustannukset. Täten muodostuneet kustannukset jäävät siis sen yrityksen vastattaviksi, joka päätti osallistua menettelyyn, koska mahdollisuus kilpailla hankintasopimuksen sopimuspuoleksi valituksi tulemisesta ei merkitse varmuutta menettelyn päätteeksi tehtävän hankintasopimuksen saamisesta (edellä 99 kohdassa mainittu tuomio CAS Succhi di Frutta v. komissio, EU:C:2009:273, 79 kohta). Tältä osin varainhoitoasetuksen 101 artiklassa säädetään, että komissio voi vapaasti päättää olla valitsematta ketään hankintasopimuksen sopimuspuoleksi. Näin ollen edes sillä tarjoajalla, joka oli tehnyt edullisimman tarjouksen, ei ollut varmuutta hankintasopimuksen saamisesta.

113 Tästä seuraa, että tarjoajalle tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisesta aiheutuneet kulut ja kustannukset eivät pääsääntöisesti merkitse vahinkoa, joka voidaan hyvittää myöntämällä vahingonkorvausta (edellä 99 kohdassa mainittu tuomio CAS Succhi di Frutta v. komissio, EU:C:2009:273, 81 kohta; edellä 91 kohdassa mainittu tuomio TEAM v. komissio, EU:T:1998:254, 71 kohta ja edellä 34 kohdassa mainittu tuomio Embassy Limousines & Services v. parlamentti, EU:T:1998:302, 97 kohta).

114 Oikeuskäytännöstä seuraa myös, että tätä periaatetta ei kuitenkaan voida oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita loukkaamatta soveltaa silloin, kun tarjouspyyntömenettelyssä tapahtunut unionin oikeuden rikkominen on vaikuttanut tarjoajan mahdollisuuksiin saada hankintasopimus (edellä 99 kohdassa mainittu tuomio CAS Succhi di Frutta v. komissio, EU:C:2009:273, 82 kohta; edellä 91 kohdassa mainittu tuomio TEAM v. komissio, EU:T:1998:254, 72 kohta ja edellä 32 kohdassa mainittu tuomio AFCon Management Consultants ym. v. komissio, EU:T:2005:107, 98 kohta).

115 Käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan ole kyse tällaisesta tilanteesta. Koska komission arvio, jonka mukaan kantajan tarjous on poikkeuksellisen alhainen, ei ole lainvastainen (ks. edellä 86 kohta), on todettava, ettei kantaja voi perustellusti väittää menettäneensä mahdollisuuden hankintasopimuksen saamiseen, eikä asiassa ole tarpeellista tarkastella enempää väitteitä, jotka kantaja esitti sen tarjouksen arvioimisesta perusteen nro 3 kannalta (ks. edellä 109–111 kohta).

116 Näin ollen on niin, että koska tarjouspyyntömenettelyn kulku ei käsiteltävässä asiassa vaikuttanut kantajan mahdollisuuksiin saada kyseessä oleva hankintasopimus, on sovellettava periaatetta, jonka mukaan kantajan osallistumisesta tarjouspyyntömenettelyyn aiheutuneet kulut ja kustannukset eivät voi merkitä vahinkoa, joka voidaan korvata myöntämällä vahingonkorvausta.

117 Lisäksi tästä on pääteltävä, ettei myöskään ole mahdollista todeta, että tarjouksen arvioinnissa perusteen nro 3 kannalta mahdollisesti tapahtuneen lainvastaisuuden ja vahingon, johon kantaja on vedonnut ja joka johtuu sen mukaan niistä kuluista ja kustannuksista, jotka johtuivat sen osallistumisesta tarjouspyyntömenettelyyn, välillä on syy-yhteys.

118 Tästä seuraa, että kantajan vaatimus tarjouspyyntömenettelystä aiheutuneiden kustannustensa korvaamiseksi on hylättävä.

119 Edellä esitetyn valossa ei ole aiheellista lausua vaatimuksesta, joka koskee kanteen liitteinä toimitettujen asiakirjojen luottamuksellista käsittelyä tarjouspyyntömenettelyyn osallistumisen kustannuksista aiheutuneen vahingon arvioimista varten.

120 Neljänneksi kantaja vetoaa yritykseen ja tarjouspyyntömenettelyssä mukana olleisiin työntekijöihin kohdistuneisiin epäoikeudenmukaisiin paineisiin ja vaatii korvausta aineettomasta vahingostaan, jonka määräksi se arvioi 5 000 euroa.

121 Kantaja kuitenkin tyytyy vain vetoamaan kohtuuttomiin paineisiin, jotka liittyvät epäoikeudenmukaisesta hylkäämisestä seuranneeseen pettymykseen, mutta se ei osoita kärsineensä tosiasiallisesti todellista ja varmaa vahinkoa eikä se ole esittänyt minkäänlaista näyttöä osoittaakseen tällaisen vahingon olemassaolon sovelletussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla (ks. vastaavasti tuomio 14.10.2014, Giordano v. komissio, C-611/12 P, Kok., EU:C:2014:2282, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja edellä 32 kohdassa mainittu tuomio Evropaïki Dynamiki v. komissio, EU:T:2014:888, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

122 Kantajan väite, jonka mukaan aiheutuneesta aineettomasta vahingosta ei ole tarpeellista esittää näyttöä ja joka perustuu muun muassa edellä 34 kohdassa mainittuun tuomioon Embassy Limousines & Services v. parlamentti (EU:T:1998:302), on hylättävä. Kyseisessä asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti huomioon sen seikan, että asiakirja-aineistosta kävi ilmi, että hankintaviranomainen oli aiheuttanut kantajana olleelle yhtiölle epävarmuustilanteen ja pakottanut sen ryhtymään tarpeettomiin ponnistuksiin pystyäkseen hoitamaan kiireellisen tilanteen hankintasopimuksen täytäntöön panemiseksi. Näin ei missään tapauksessa ole käsiteltävässä asiassa. Päinvastoin komission 22.11.2012 päivätyssä kirjeessä kantajaa varoitettiin selvästi siitä, että sen tarjous saatettiin hylätä, jos kyseisestä tarjouksesta annetut selitykset eivät olisi vakuuttavia.

123 Tästä seuraa, ettei käsiteltävässä asiassa ole esitetty näyttöä siitä, että aineetonta vahinkoa tosiasiallisesti aiheutui, ja että aineettoman vahingon perusteella esitetty vaatimus on siis myös hylättävä.

124 Lisäksi aineeton vahinko, johon on vedottu, liittyy käsiteltävässä asiassa kantajan tarjouksen hylkäämiseen, josta on osoitettu, että se oli perusteltu, koska tarjous oli poikkeuksellisen alhainen (ks. edellä 86 kohta). Tästä seuraa, että syy-yhteyttä ei voida osoittaa tarjouksen arvioinnissa perusteen nro 3 kannalta mahdollisesti tapahtuneen lainvastaisuuden ja sen aineettoman vahingon välillä, johon kantaja on vedonnut.

125 Kaiken edellä todetun perusteella ja ilman, että on tarkasteltava, täyttyykö edellytys, joka koskee niiden lainvastaisuuksien olemassaoloa, joihin kantaja on vedonnut ja jotka koskevat sen tarjouksen arvioimista perusteen nro 3 kannalta, on todettava, etteivät ne kaksi muuta edellytystä täyty, jotka koskevat yhtäältä vahingon olemassaoloa ja toisaalta syy-yhteyttä komission mahdollisen lainvastaisen toiminnan ja niiden vahinkojen välillä, joihin kantaja vetoaa.

126 Näin ollen vahingonkorvausvaatimus on hylättävä siltä osin kuin se perustuu lainvastaisuuksiin, jotka koskevat kantajan tarjouksen arvioimista perusteen nro 3 kannalta, ja näin ollen se on hylättävä kokonaisuudessaan.

Asian selvittämistoimista määräämistä koskeva vaatimus

127 Kantaja vaatii, että komissio velvoitetaan toimittamaan sopimuspuoleksi valitun VLM:n tarjous, jotta voidaan tarkistaa, onko sen arvioimisessa, oliko kantajan tarjous poikkeuksellisen alhainen, tapahtunutta erilaista kohtelua koskeva väite perusteltu. Kantaja lisää, että asetuksen N:o 1049/2001 nojalla tehdyllä komission päätöksellä ei voida heikentää unionin yleisen tuomioistuimen valtuuksia määrätä asian selittämistoimia.

128 Komissio vastustaa tätä vaatimusta.

129 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan ilman, että on aiheellista hyväksyä asian selvittämistoimista määräämistä koskevaa kantajan vaatimusta, jolla pyritään saamaan jäljennös VLM:n tarjouksesta.

Oikeudenkäyntikulut

130 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

131 Koska kantaja on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Agriconsulting Europe SA vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Julistettiin Luxemburgissa 28 päivänä tammikuuta 2016.

Allekirjoitukset